

การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีและวรรณกรรมในบทเรียน
เรื่อง พระบรมราโชวาท ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้
โดยใช้วิธีสอนแบบ 4 MAT กับวิธีสอนแบบปกติ

A Comparison of The Thai Literature 'Phra Boromrashawat' (Royal Guidance)

Learning Achievement of Mathayomsuksa Three Students Using 4 MAT

Teaching Method and Using Normal Teaching Method

วิลาวัลย์ วงศ์ทิพย์¹ และ จุไรรัตน์ ลักษณะศิริ²

¹สาขาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

²สาขาการสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยรามคำแหง

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีและวรรณกรรมในบทเรียนเรื่อง พระบรมราโชวาท ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบ 4 MAT กับวิธีสอนแบบปกติ (2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีและวรรณกรรมในบทเรียน เรื่อง พระบรมราโชวาท ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้วิธีสอนแบบ 4 MAT และ (3) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีและวรรณกรรมในบทเรียน เรื่อง พระบรมราโชวาท ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้วิธีสอนแบบปกติ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/2 และ 3/10 จำนวน 86 คน ปีการศึกษา 2562 โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบ 4 MAT จำนวน 3 แผน แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบปกติ จำนวน 3 แผน และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีและวรรณกรรมในบทเรียน เรื่อง พระบรมราโชวาท แบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีและวรรณกรรมในบทเรียน เรื่อง พระบรมราโชวาท ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบ 4 MAT สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีและวรรณกรรมในบทเรียน เรื่อง พระบรมราโชวาท ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบ 4 MAT หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีและวรรณกรรมในบทเรียน เรื่อง พระบรมราโชวาท ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบปกติ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: วิธีสอนแบบ 4 MAT : วิธีสอนแบบปกติ : ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

บทนำ

การเรียนรู้วรรณคดีและวรรณกรรมมีความสำคัญต่อผู้เรียนทั้งในแง่ของการศึกษาเพื่อประโยชน์ในการพัฒนาตนเองด้านภาษา ด้านศิลปะ และการเข้าใจชีวิต อีกทั้งยังเป็นการศึกษาเพื่ออนุรักษ์และสืบทอดมรดกทางวัฒนธรรมของชาติอีกด้วย

ข้อมูลเชิงประจักษ์จากการที่ผู้วิจัยเป็นครูผู้สอนรายวิชาภาษาไทย 6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) พบว่านักเรียนส่วนใหญ่มีปัญหาการเรียนในสาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม คือ นักเรียนขาดความสนใจ ขาดความกระตือรือร้นในการเรียนวรรณคดีและวรรณกรรม ไม่เข้าใจความหมายคำศัพท์สำนวนในบทประพันธ์ ไม่สามารถถอดความบทประพันธ์ สรุปใจความสำคัญวิเคราะห์ และประเมินค่าวรรณคดีหรือวรรณกรรมที่เรียนได้ ซึ่งส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีและวรรณกรรมในบทเรียนไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่ครูกำหนดไว้

จากการศึกษางานวิจัยของศิวพงษ์ ไพรัตน์ (2559) ที่ได้นำแนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบ 4MAT มาพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย พบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ 4MAT มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดี เรื่อง กาพย์พระไชยสุริยาหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยเรื่อง การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจต่อการเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ของพนิตา ทรงเพชรธรรม (2561) ที่พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนโดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบวัฏจักร 4MAT มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และมีความพึงพอใจต่อการเรียนวรรณคดีไทยโดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปากับแบบวัฏจักร 4MAT แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากปัญหาและการศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบ 4MAT ที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะนำวิธีการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบ 4MAT มาเป็นหัวข้อในการทำวิจัยเรื่องการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีและวรรณกรรมในบทเรียนเรื่อง พระบรมราโชวาท ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบ 4MAT กับวิธีสอนแบบปกติ เพื่อนำผลการศึกษไปพัฒนาการเรียนการสอนวรรณคดีและวรรณกรรมต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีและวรรณกรรมในบทเรียนเรื่อง พระบรมราโชวาทของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบ 4MAT กับวิธีสอนแบบปกติ
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีและวรรณกรรมในบทเรียนเรื่อง พระบรมราโชวาทของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้วิธีสอนแบบ 4MAT
3. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีและวรรณกรรมในบทเรียนเรื่อง พระบรมราโชวาทของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้วิธีสอนแบบปกติ

สมมติฐานของการวิจัย

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีและวรรณกรรมในบทเรียน เรื่อง พระบรมราโชวาทของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบ 4 MAT สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีและวรรณกรรมในบทเรียน เรื่อง พระบรมราโชวาทของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบ 4 MAT หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีและวรรณกรรมในบทเรียน เรื่อง พระบรมราโชวาท ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบปกติ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 4 ห้องเรียน รวม 181 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 2 ห้องเรียน รวม 86 คน คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยนำคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (คะแนนสอบกลางภาค) วิชาภาษาไทย 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 มาวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA) แล้วเลือกกลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยไม่แตกต่างกันมา 1 กลุ่ม และจับสลากเลือกห้องที่ 1 เป็นกลุ่มทดลองจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบ 4 MAT ซึ่งได้แก่ ห้อง 3/10 และห้องที่ 2 เป็นกลุ่มควบคุมจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบปกติ ซึ่งได้แก่ ห้อง 3/2

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

1. ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) ได้แก่ วิธีสอนแบบ 4 MAT และวิธีสอนแบบปกติ
2. ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีและวรรณกรรมในบทเรียน เรื่อง พระบรมราโชวาท ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง กลุ่มละ 2 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 คาบ คาบละ 50 นาที รวม 6 คาบ ทั้งนี้ ไม่รวมเวลาการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน โดยดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562

เนื้อหาที่ใช้ในการทดลอง

เนื้อหาที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้ ได้แก่ เรื่อง พระบรมราโชวาท บทพระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ซึ่งเป็นเนื้อหาในแบบเรียนภาษาไทยระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สารที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้แนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีและวรรณกรรมในบทเรียน เรื่องพระบรมราโชวาท
2. ได้ข้อสังเกตเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอน 4 MAT เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้ในวิชาภาษาไทย
3. ได้แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบ 4 MAT และวิธีสอนแบบปกติเพื่อนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การทบทวนวรรณกรรม

ผู้วิจัยศึกษาเอกสาร แนวคิด และงานวิจัยที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับวิธีสอนแบบ 4 MAT วิธีสอนแบบปกติ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดังนี้

ความหมายของการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบ 4 MAT

ทิสนา แจมมณี (2561, หน้า 262) อธิบายว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 4 MAT เป็นการเรียนรู้ที่ตอบสนองรูปแบบการเรียนรู้ของผู้เรียนมีลักษณะการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน 4 ลักษณะ ได้แก่ ผู้เรียนที่ถนัดจินตนาการ ผู้เรียนที่ถนัดการวิเคราะห์ ผู้เรียนที่ถนัดการใช้สามัญสำนึก และผู้เรียนที่ถนัดในการปรับเปลี่ยน ช่วยให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาศักยภาพของตนได้อย่างเต็มที่

ความเป็นมาของการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบ 4 MAT

เมื่อการ์ธีเป็นผู้พัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแบบ 4 MAT ขึ้นมาจากแนวคิดของโคลบ (Kolb, 1976) ซึ่งอธิบายว่า การเรียนรู้เกิดขึ้นจากความสัมพันธ์ของ 2 มิติ คือ การรับรู้ (reception) และกระบวนการ (processing) แต่ละคนมีลักษณะการเรียนรู้ที่แตกต่างกันอย่างสิ้นเชิงบางคนรับรู้ผ่านการปฏิบัติจริงที่เป็นรูปธรรม (active experimentation) แต่บางคนรับรู้ผ่านการคิดรวบยอดแล้วสะท้อนกลับเป็นการเรียนรู้ (reflective observation) ส่วนกระบวนการจัดการกระทำกับข้อมูลที่มี 2 ลักษณะ คือ การลงมือทดลองปฏิบัติ และการสังเกตโดยการคิดอย่างไตร่ตรอง เมื่อนำช่องทางการรับรู้และกระบวนการมาจัดตัดกันภายในวงกลมจะทำให้เกิดพื้นที่ 4 ส่วน ซึ่งสามารถแทนลักษณะการเรียนรู้ของผู้เรียนที่มีลักษณะการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน 4 แบบ ได้แก่ (ทิสนา แจมมณี, 2561, หน้า 262)

1. ผู้เรียนแบบที่ 1 เป็นผู้เรียนที่ถนัดจินตนาการ (imaginative learners) มีการรับรู้ผ่านประสบการณ์จริงที่เป็นรูปธรรม และใช้กระบวนการจัดการกระทำข้อมูลด้วยการสังเกตอย่างไตร่ตรอง ซึ่งจะเรียนรู้ได้ดีผ่านคำถาม “ทำไม” (Why?)
2. ผู้เรียนแบบที่ 2 เป็นผู้เรียนที่ถนัดการวิเคราะห์ (analytic learners) มีการรับรู้ผ่านทางความคิดรวบยอดที่เป็นนามธรรม และชอบใช้กระบวนการสังเกตอย่างไตร่ตรอง ซึ่งจะเรียนรู้ได้ดีผ่านคำถาม “อะไร” (What?)
3. ผู้เรียนแบบที่ 3 เป็นผู้เรียนที่ถนัดการใช้สามัญสำนึก (common sense learner) มีการรับรู้ผ่านทางความคิดรวบยอดที่เป็นนามธรรม และชอบใช้กระบวนการลงมือทำ ซึ่งจะเรียนรู้ได้ดีผ่านคำถาม “อย่างไร” (How?)
4. ผู้เรียนแบบที่ 4 เป็นผู้เรียนที่ถนัดในการปรับเปลี่ยน (dynamic learners) มีการรับรู้ผ่านประสบการณ์จริงที่เป็นรูปธรรม และชอบใช้กระบวนการลงมือปฏิบัติ ซึ่งจะเรียนรู้ได้ดีผ่านคำถาม “ถ้า” (If?)

ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบ 4 MAT

ทศนา เขมมณี (2561, หน้า 263-264) อธิบายว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบ 4 MAT มีขั้นตอนการดำเนินการ 8 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 การสร้างประสบการณ์ ผู้สอนเริ่มต้นจากการจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าของเรื่องที่เรียนด้วยตนเอง ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถตอบคำถามได้ว่าทำไมจึงต้องเรียนเรื่องนี้

ขั้นที่ 2 การวิเคราะห์ประสบการณ์ เป็นการวิเคราะห์ประสบการณ์ หรือสะท้อนความคิดจากประสบการณ์ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการตระหนักรู้ และยอมรับความสำคัญของเรื่องที่เรียน

ขั้นที่ 3 การปรับประสบการณ์เป็นความคิดรวบยอด เมื่อผู้เรียนเห็นคุณค่าความสำคัญของเรื่องที่เรียนแล้วผู้สอนจึงจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถสร้างความคิดรวบยอดขึ้นด้วยตนเอง

ขั้นที่ 4 การพัฒนาความรู้ความคิด เมื่อผู้เรียนมีประสบการณ์และเกิดความคิดรวบยอดแล้ว ผู้สอนจึงกระตุ้นให้ผู้เรียนพัฒนาความรู้ความคิดของตนให้กว้างขวางและลึกซึ้งขึ้น โดยการให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าจากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย

ขั้นที่ 5 การปฏิบัติตามแนวคิดที่ได้เรียนรู้ ในขั้นนี้ผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนความรู้ ความคิดที่ได้รับจากการเรียนรู้ในขั้นที่ 3-4 มาทดลองปฏิบัติจริง และศึกษาผลที่เกิดขึ้น

ขั้นที่ 6 การสร้างชิ้นงานของตนเอง ในขั้นนี้ผู้สอนต้องกระตุ้นให้ผู้เรียนพัฒนาความสามารถของตนโดยการนำความรู้ ความเข้าใจไปใช้ในการสร้างสรรค์ชิ้นงานของตนเองตามความถนัด

ขั้นที่ 7 การวิเคราะห์ผลงานและแนวทางการนำไปประยุกต์ใช้ เป็นขั้นที่ผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงผลงานของตน เรียนรู้ที่จะวิพากษ์ วิจารณ์อย่างสร้างสรรค์ และรับฟังข้อวิพากษ์วิจารณ์จากเพื่อนเพื่อนำไปปรับปรุงและประยุกต์ใช้ในงานต่อไป

ขั้นที่ 8 การแลกเปลี่ยนความรู้ความคิด เป็นขั้นของการขยายขอบข่ายของความรู้โดยการแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดแก่กันและกัน และร่วมกันอภิปรายเพื่อนำการเรียนรู้ไปเชื่อมโยงกับชีวิตจริง

ความหมายของการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบปกติ

อาภรณ์ ใจเที่ยง (2540, หน้า 7) กล่าวว่า วิธีสอนปกติ เป็นวิธีสอนที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด โดยครูเป็นผู้เล่า บรรยาย หรืออธิบายสิ่งที่ต้องการสอนให้แก่ นักเรียน นักเรียนจะมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนค่อนข้างน้อย คือ มีหน้าที่ฟังและจดสรุปบันทึกความรู้เป็นหลักแล้วประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียนด้วยวิธีใดวิธีหนึ่ง

บุญชม ศรีสะอาด (2546, หน้า 41) อธิบายการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบปกติว่า การสอนแบบปกติบางครั้งอาจเรียกว่าเป็นการจัดการเรียนรู้แบบบรรยาย เป็นการจัดการเรียนรู้ที่ต้องอาศัยความรู้ความสามารถของผู้สอนในการเรียบเรียงเนื้อหาสาระและการถ่ายทอดความรู้ที่น่าสนใจไปสู่ผู้เรียนด้วยการพูด บรรยาย หรืออธิบายความรู้ที่น่าสนใจ

ฉัตรดา เวชญาลักษณ์ (2561, หน้า 127) กล่าวถึงการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนปกติไว้ว่าเป็นการจัดการเรียนรู้ที่ผู้สอนเป็นผู้ออกแบบการเรียนรู้และนำกระบวนการ ซึ่งแบ่งเป็น 3 ขั้นตอน คือ ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ขั้นปฏิบัติกิจกรรม และขั้นสรุปและวัดผลไปปฏิบัติ

สรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบปกติเป็นการจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยมีครูเป็นผู้ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ เตรียมเนื้อหา สื่อการเรียนรู้ และถ่ายทอดความรู้ไปสู่ผู้เรียนโดยการบอก หรือบรรยาย มีการอธิบายซักถาม และประเมินผลการเรียนรู้ด้วยวิธีใดวิธีหนึ่ง

ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

โชติกา ภาษีผล (2556, หน้า 62) กล่าวว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (Achievement) คือ ความสามารถทางสมอง หรือสติปัญญาของบุคคล อันเป็นผลมาจากประสบการณ์การเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้รับจากการเรียนการสอนในช่วงระยะเวลาใดเวลาหนึ่ง ซึ่งสามารถวัดได้จากการสอบ (Testing) โดยใช้แบบสอบ (Test) เป็นเครื่องมือ

การวัดและประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

กระทรวงศึกษาธิการ (2551, หน้า 28) กล่าวว่า การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนต้องอยู่บนพื้นฐานของการประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียนและเพื่อตัดสินผลการเรียน ซึ่งจะต้องวัดและประเมินผลตามตัวชี้วัด เพื่อให้บรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้ สะท้อนสมรรถนะ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์

สมนึก ภักดิ์ทิษณี (2556, หน้า 5-7) กล่าวว่า การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นการหาปริมาณความสามารถเกี่ยวกับพฤติกรรมกรเรียนการสอนโดยใช้เครื่องมือวัดผลสัมฤทธิ์ทางเรียนอย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อนำไปประเมินผลเพื่อตัดสินหรือวินิจฉัยคุณค่าตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ซึ่งสามารถทำการวัดและประเมินผลได้ทุกระยะในกระบวนการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ ก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียน

โชติกา ภาษีผล (2556, หน้า 13-15) กล่าวว่า การวัดและประเมินผลการศึกษาเป็นการสะท้อนความสามารถ หรือคุณภาพที่แท้จริงของผู้เรียน ตามหลักการการวัดคุณภาพผู้เรียนต้องวัดและประเมินผลให้ครอบคลุมทั้งด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย

แนวทางการจัดการเรียนการสอนวรรณคดีและวรรณกรรม

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2560, หน้า 46-50) ได้เสนอแนวทางการสอนวรรณคดีและวรรณกรรมไว้ว่า ในการจัดการเรียนการสอนวรรณคดีและวรรณกรรมครูผู้สอนและผู้เรียนต้องรับรู้ร่วมกันในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและเป้าหมายของการศึกษาวรรณคดีและวรรณกรรม เพื่อสร้างความเข้าใจที่สำคัญ 3 ประการ ได้แก่ 1) ผู้เรียนต้องได้รับทราบประวัติความเป็นมาของวรรณคดีหรือวรรณกรรมที่ศึกษาว่ามีความเป็นมาอย่างไร ได้รับการยกย่องเพราะอะไร 2) ผู้เรียนต้องได้เรียนตัวบทวรรณคดี ได้เรียนวรรณคดีที่หลากหลายประเภทจะได้มีความรู้กว้างขวาง วรรณคดีหรือวรรณกรรมบางเรื่องที่ยาวมากก็อาจจะเลือกมาให้เรียนเป็นบางตอน แต่ผู้เรียนควรได้เห็นวรรณกรรมทั้งเรื่อง เพื่อให้ผู้เรียนได้เห็นวรรณคดีหรือวรรณกรรมเรื่องนั้น ๆ มีข้อดีข้อบกพร่องอย่างไร จะได้วิพากษ์วิจารณ์ได้ ซึ่งเป็นหนึ่งในความมุ่งหมายของการศึกษาศิลปะทุกแขนง และเป็นการฝึกการแสดงความคิดเห็นเชิงวิจารณ์ให้แก่ผู้เรียนด้วย 3) ต้องมีวัสดุสำหรับฝึกการเรียนวรรณคดี เช่นเดียวกันกับการเรียนวิชาอื่น ๆ ทั้งนี้ในการสอนวรรณคดีและวรรณกรรมก็มีความจำเป็นที่จะต้องสอนให้นักเรียนได้วิพากษ์วรรณคดีด้วย

รัตน์ ทรัพย์ (2556, หน้า 1) กล่าวถึงการจัดการเรียนการสอนวรรณคดีและวรรณกรรมไว้ว่า การจะศึกษาวรรณคดีหรือวรรณกรรมให้เข้าใจต้องทำความเข้าใจโครงเรื่องขอบเขตเนื้อหาก่อนที่จะศึกษาแก่นเรื่อง และต้องนำความรู้ที่ได้จากการศึกษาวรรณคดีหรือวรรณกรรมมาวิพากษ์ คือ พิจารณาคุณค่าความงามอย่างละเอียด

เพื่อให้ชาวซึ่งในสุนทรียะของเนื้อหาวรรณคดีหรือวรรณกรรม ทั้งนี้ในการจัดการเรียนการสอนวรรณคดีและวรรณกรรมสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาที่เป็นวัยแห่งการอยากรู้ อยากเห็น กล้าทดลอง และกล้าโต้แย้ง ครูผู้สอนควรสนับสนุนให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็น วิจัย วิเคราะห์วรรณคดีหรือวรรณกรรมที่ศึกษา อย่างมีเหตุผล และคอยชี้แนะหรือแนะนำในสิ่งที่ผู้เรียนอาจจะมองไม่เห็น หรือยังไม่เข้าใจ (รินฤทัย สัจจพันธุ์, 2556, หน้า 120-122)

บุญเหลือ เทพยสุวรรณ (2544, หน้า 35-37) ได้เสนอแนะแนวทางในการจัดการเรียนการสอนวรรณคดีไว้ 3 ประการ คือ ประการที่หนึ่งควรให้ผู้เรียนได้ทราบถึงประวัติความเป็นมาของวรรณคดี เพื่อให้ผู้เรียนรู้ลักษณะวิวัฒนาการของวรรณคดีไทยจะรู้ว่า มีวรรณคดีเรื่องใดบ้างที่เป็นวรรณคดีชิ้นเอกที่ได้รับความนิยมยกย่อง เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความภาคภูมิใจที่ได้ศึกษาผลงานที่มีคุณค่า ประการที่สองครูผู้สอนต้องให้ผู้เรียนได้ศึกษาตัวบทของวรรณคดี เช่นเดียวกันกับการเรียนกฎหมายที่ต้องเรียนตัวกฎหมายด้วย โดยคัดเลือกวรรณคดีที่มีความหลากหลายมาให้ผู้เรียนศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนได้รู้จักวรรณคดีอย่างหลากหลายและสามารถพิจารณารายละเอียดของวรรณคดีเรื่องนั้น ๆ จนเห็นคุณค่า และประการที่สามครูผู้สอนควรสอนวรรณคดีจนถึงขั้นวิพากษ์ ให้ผู้เรียนรู้เห็นคุณค่าส่วนที่ดีหรือส่วนที่บกพร่องของวรรณคดี เพื่อเป็นการฝึกให้ผู้เรียนเกิดความคิดที่จะติชมหรือวิเคราะห์วิจารณ์วรรณคดีที่ศึกษา

ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่าในการจัดการเรียนการสอนวรรณคดีและวรรณกรรมควรให้นักเรียนได้ศึกษาประวัติความเป็นมาเกี่ยวกับวรรณคดีหรือวรรณกรรมที่จะเรียน ได้อ่านตัวบทวรรณคดีหรือวรรณกรรม และได้วิพากษ์วิจารณ์วรรณคดีหรือวรรณกรรมที่เรียน เพื่อให้เข้าถึงและเห็นคุณค่าความสำคัญของการเรียนวรรณคดีและวรรณกรรมอย่างแท้จริง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ณัฐวุฒิ ประสมสุข (2555) ได้ศึกษาเรื่อง ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ 4 MAT เพื่อพัฒนาการคิดอย่างมีวิจารณญาณในการอ่านวรรณคดีไทย ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อการเรียนวรรณคดีไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ 4 MAT มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน นักเรียนที่เรียนโดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ 4 MAT มีการคิดอย่างมีวิจารณญาณหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และมีเจตคติต่อการเรียนวรรณคดีไทยอยู่ในระดับมาก

ศิวพงษ์ ไพรัตน์ (2559) ศึกษาเรื่องการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่จัดการเรียนรู้แบบจิ๊กซอว์ (Jigsaw) กับการจัดการเรียนรู้แบบ 4 MAT ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ 4 MAT มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยเรื่อง กภาพัพระไชยสุริยาหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

พนินสา ทรงเพียรธรรม (2561) ศึกษาเรื่อง การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจต่อการเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนโดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบวัฏจักร 4 MAT มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีความพึงพอใจต่อการเรียนวรรณคดีไทยโดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบชิปปากับแบบวัฏจักร 4 MAT แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

Yusuf Inel (2018) ศึกษาเรื่อง The Effect of Using the 4 MAT Teaching Method in 6th-Grade Social Studies Education on the Academic Achievement of Students ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ 4 MAT มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่เรียนด้วยวิธีสอนแบบปกติ จึงสรุปได้ว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ 4 MAT มีประสิทธิภาพมากกว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติ

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นวิจัยกึ่งทดลอง (quasi experimental research) โดยใช้แบบแผนการทดลองแบบสุ่ม 2 กลุ่ม ทดสอบ 2 ครั้ง (The Randomized Control-Group Pre-test Post-test Design)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 4 ห้องเรียน รวมนักเรียนทั้งหมด 181 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 2 ห้องเรียน รวม 86 คน คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยนำคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (คะแนนสอบกลางภาค) วิชาภาษาไทย 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 มาวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA) แล้วเลือกคู่ที่มีค่าเฉลี่ยไม่แตกต่างกันมา 1 คู่ และจับสลากเลือกห้องที่ 1 เป็นกลุ่มทดลอง จัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบ 4 MAT ซึ่งได้แก่ ห้อง 3/10 และห้องที่ 2 เป็นกลุ่มควบคุม จัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบปกติ ซึ่งได้แก่ ห้อง 3/2

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่องพระบรมราโชวาทโดยใช้วิธีสอนแบบ 4 MAT จำนวน 3 แผน แผนละ 100 นาที (2 คาบ)

2. แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่องพระบรมราโชวาทโดยใช้วิธีสอนแบบปกติ จำนวน 3 แผน แผนละ 100 นาที (2 คาบ)

3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีและวรรณกรรมในบทเรียน เรื่อง พระบรมราโชวาทก่อนเรียนและหลังเรียน ซึ่งเป็นแบบทดสอบแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

การสร้างและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. สร้างแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่องพระบรมราโชวาท โดยใช้วิธีสอนแบบ 4 MAT จำนวน 3 แผน แผนละ 100 นาที (2 คาบ) จากนั้นนำแผนไปตรวจค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC ค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไปถือว่าใช้ได้

2. สร้างแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่องพระบรมราโชวาทโดยใช้วิธีสอนแบบปกติ จำนวน 3 แผน แผนละ 100 นาที (2 คาบ) จากนั้นนำแผนไปตรวจค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC ค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไปถือว่าใช้ได้

3. สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีและวรรณกรรมในบทเรียน เรื่อง พระบรมราโชวาทก่อนเรียนและหลังเรียน ซึ่งเป็นแบบทดสอบแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ วิธีการหาคุณภาพ คือ (1) นำแบบทดสอบไปตรวจค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC พิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้องคัดเลือกค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไปถือว่าใช้ได้ (2) นำแบบทดสอบไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 32 คนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง (3) นำคำตอบของนักเรียนทั้ง 32 คน มาวิเคราะห์ค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจ

จำแนก (α) โดยเลือกข้อที่มีค่าความยากง่าย (p) ระหว่าง 0.20-0.80 และค่าอำนาจจำแนก (γ) ระหว่าง 0.20-1.00 ถือว่าใช้ได้ และ (4) ตรวจสอบค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของข้อสอบที่ผ่านเกณฑ์ โดยใช้สูตร KR-20 ได้ค่าความเชื่อมั่นแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน เท่ากับ 0.892

การดำเนินการทดลอง

1. ก่อนดำเนินการทดลอง ผู้วิจัยวางแผนกำหนดระยะเวลาทดลอง แจกจ่ายละเอียดการทดลองแก่กลุ่มตัวอย่าง จัดเตรียมและตรวจสอบความพร้อมของห้องเรียน และเครื่องมือการวิจัย
2. นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีและวรรณกรรมในบทเรียน เรื่อง พระบรมราโชวาท (ก่อนเรียน) ไปทดสอบก่อนเรียน (pre-test) กับกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม
3. ดำเนินการสอนเรื่อง พระบรมราโชวาท กลุ่มละ 6 คาบ โดยกลุ่มทดลองใช้วิธีสอนแบบ 4 MAT และกลุ่มควบคุมใช้วิธีสอนแบบปกติ ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้น
4. เมื่อดำเนินการทดลองครบ 6 คาบทั้ง 2 กลุ่ม จึงนำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีและวรรณกรรมในบทเรียน เรื่อง พระบรมราโชวาท (หลังเรียน) ไปทำการไปทดสอบหลังเรียน (post-test)
5. นำคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีและวรรณกรรมในบทเรียน เรื่อง พระบรมราโชวาทที่ได้จากการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนของกลุ่มตัวอย่างไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ผู้วิจัยใช้โปรแกรม SPSS ในการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ดังนี้

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่
 - 1.1 การคำนวณหาค่าเฉลี่ย (Mean)
 - 1.2 การคำนวณหาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
2. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน
 - 2.1 การวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีและวรรณกรรมในบทเรียนหลังเรียน ระหว่างการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วิธีสอนแบบ 4 MAT กับวิธีสอนแบบปกติ โดยการใช้ t-test for independent Sample
 - 2.2 การวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีและวรรณกรรมในบทเรียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน โดยการใช้ ได้แก่ t-test for dependent sample

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีและวรรณกรรมในบทเรียน เรื่อง พระบรมราโชวาท ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วิธีสอนแบบ 4 MAT และวิธีสอนแบบปกติ (ดูตาราง 1)

ตาราง 1

เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีและวรรณกรรมในบทเรียน เรื่องพระบรมราโชวาท ของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีและวรรณกรรมใน บทเรียน เรื่องพระบรมราโชวาท	n	\bar{X}	SD	t	Sig.
กลุ่มทดลอง	50	26.22	1.94	4.382	.000*
กลุ่มควบคุม	36	23.19	3.80		

* $p < .05$

จากตาราง 1 พบว่า กลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบ 4 MAT มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 26.22 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.94 ซึ่งสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบปกติ ที่มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 23.19 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.80 สูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีและวรรณกรรมในบทเรียน เรื่อง พระบรมราโชวาท ก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบ 4 MAT (ดูตาราง 2)

ตาราง 2

เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีและวรรณกรรมในบทเรียน เรื่องพระบรมราโชวาท ของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ก่อนและหลังได้รับการจัดการเรียนรู้โดยวิธีสอนแบบ 4 MAT

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีและวรรณกรรม ในบทเรียน เรื่องพระบรมราโชวาท	n	\bar{X}	SD	t	Sig.
ก่อนเรียน	50	13.88	2.37	28.318	.000*
หลังเรียน	50	26.22	1.94		

* $p < .05$

จากตาราง 2 พบว่า กลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบ 4 MAT มีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 26.22 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 1.94 สูงกว่าก่อนเรียนซึ่งมีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 13.88 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 1.94 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีและวรรณกรรมในบทเรียน เรื่อง พระบรมราโชวาท ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบปกติ (ดูตาราง 3)

ตาราง 3

เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีและวรรณกรรมในบทเรียน เรื่อง พระบรมราโชวาท ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ก่อนและหลังได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบปกติ

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีและวรรณกรรมใน บทเรียน เรื่องพระบรมราโชวาท	<i>n</i>	\bar{X}	<i>SD</i>	<i>t</i>	Sig.
ก่อนเรียน	36	13.83	2.61	12.115	.000*
หลังเรียน	36	23.19	3.80		

* $p < .05$

จากตาราง 3 พบว่า กลุ่มควบคุมที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบ 4 MAT มีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 23.19 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 3.80 สูงกว่าก่อนเรียนซึ่งมีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 13.83 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 2.61 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สรุปผลการวิจัย

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีและวรรณกรรมในบทเรียน เรื่อง พระบรมราโชวาท ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบ 4 MAT สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีและวรรณกรรมในบทเรียน เรื่อง พระบรมราโชวาท ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบ 4 MAT หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีและวรรณกรรมในบทเรียน เรื่อง พระบรมราโชวาท ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบปกติ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีและวรรณกรรมในบทเรียน เรื่อง พระบรมราโชวาท ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบ 4 MAT กับวิธีสอนแบบปกติ ผลการวิจัยสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีและวรรณกรรมในบทเรียน เรื่อง พระบรมราโชวาท ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบ 4 MAT และวิธีสอนแบบปกติ พบว่า สูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งยอมรับสมมติฐานข้อที่ 1 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Yusuf Inel (2018, p.450) ที่ได้ศึกษาเรื่อง *The Effect of Using the 4 MAT Teaching Method in 6th-Grade Social Studies Education on the Academic Achievement of Students* พบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ 4 MAT มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่เรียนด้วยวิธีสอนแบบปกติ ทั้งนี้เป็นเพราะการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบ 4 MAT เป็นการจัดการเรียนรู้ที่สามารถตอบสนองรูปแบบการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน

ของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี และเป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างลึกซึ้งผ่านการปฏิบัติกิจกรรมอย่างหลากหลายจึงทำให้ผู้เรียนกลุ่มทดลองเกิดความกระตือรือร้น มีความสนใจในการเรียน ซึ่งเมื่อผู้เรียนเรียนรู้ด้วยความสนใจย่อมทำให้ผู้เรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงส่งผลให้กลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีและวรรณกรรมในบทเรียนที่สูงกว่ากลุ่มควบคุมที่ได้รับการจัดการเรียนรู้อยู่โดยใช้วิธีสอนแบบปกติที่ส่วนใหญ่จะเรียนรู้ผ่านการฟังครูบรรยายให้ความรู้หรือทำกิจกรรมเดิม ๆ ซ้ำ ๆ ซึ่งทำให้ผู้เรียนเกิดความเบื่อหน่ายไม่สนใจบทเรียน จึงทำให้ผู้เรียนเรียนไม่ค่อยรู้เรื่อง และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีและวรรณกรรมในบทเรียนเรื่อง พระบรมราชาบาทต่ำกว่ากลุ่มทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยสังเกตเห็นได้ว่า วิธีสอนแบบ 4 MAT เป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่กระตุ้นความสนใจในการเรียนของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี เพราะในแต่ละขั้นตอนการสอนมีกิจกรรมที่หลากหลายให้นักเรียนทำแตกต่างกันไป ทั้งการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ การคิดวิเคราะห์ วิเคราะห์ การลงมือปฏิบัติสร้างสรรค์ชิ้นงาน ได้มีโอกาสทำงานร่วมกันกับเพื่อน ทำให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้นในการเรียน มีความสุขในการเรียน ซึ่งส่งผลดีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้ดีขึ้นกว่าการเรียนด้วยวิธีสอนแบบปกติที่นักเรียนส่วนใหญ่จะไม่ค่อยมีความกระตือรือร้นในการเรียน เพราะครูมักจะให้ทำกิจกรรมในลักษณะเดิม ๆ ไม่มีความหลากหลายและแปลกใหม่มาดึงดูดให้ผู้เรียนสนใจ

2. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีและวรรณกรรมในบทเรียน เรื่อง พระบรมราชาบาทระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบ 4 MAT พบว่า หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งผลการวิจัยยอมรับสมมติฐานข้อที่ 2 และสอดคล้องกับงานวิจัยของศิวพงษ์ ไพรัตน์ (2559) ที่ศึกษาเรื่อง การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่จัดการเรียนรู้แบบจิ๊กซอว์ (Jigsaw) กับการจัดการเรียนรู้แบบ 4 MAT พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้อยู่แบบ 4 MAT มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย เรื่อง กาพย์พระไชยสุริยาหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้เป็นผลมาจากการที่นักเรียนได้รับการจัดการเรียนรู้อยู่โดยใช้วิธีสอนแบบ 4 MAT ซึ่งเป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการพัฒนาสมองซีกซ้ายและขวาของผู้เรียนอย่างสมดุล โดยคำนึงถึงรูปแบบการเรียนรู้ของกลุ่มผู้เรียน 4 คุณลักษณะที่แตกต่างกัน เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามแบบและความต้องการของตนเองอย่างเหมาะสมและสามารถพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพตามที่สุวิทย์ มูลคำ (2550, หน้า 154) กล่าวไว้ จึงทำให้ผู้เรียนมีความรู้ เมื่อไปทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีและวรรณกรรมหลังเรียนจึงได้คะแนนสูงกว่าก่อนเรียนซึ่งผู้เรียนยังไม่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องนั้น ๆ และสอดคล้องกับที่สุจริต เพ็ชรขอบ และสายใจ อันธมพรพรชัย (2538, หน้า 230-238) กล่าวเสนอแนะไว้ในการจัดการเรียนการสอนวรรณคดีไทยว่า ผู้สอนควรคำนึงถึงความแตกต่างของผู้เรียนทั้งในด้านความสนใจและความต้องการ และคำนึงถึงผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนมากที่สุด ซึ่งช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีและวรรณกรรมในบทเรียน เรื่อง พระบรมราชาบาทระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบปกติ พบว่า หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งยอมรับสมมติฐานข้อที่ 3 ทั้งนี้เป็นเพราะนักเรียนมีความรู้มากขึ้นจากการได้รับการจัดการเรียนรู้อยู่โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติที่มีคุณภาพ

เพราะแผนการจัดการเรียนรู้ที่นำมาใช้ผ่านการตรวจสอบคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญว่า เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่ครอบคลุมเนื้อหา มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ และการวัดประเมินผลการเรียนรู้ โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (index of item objective congruence) IOC เท่ากับ 1.00 เมื่อนำมาใช้จัดการเรียนการสอนจึงทำให้ผู้เรียนบรรลุจุดประสงค์ตามที่กำหนดไว้ ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ อารมณ์ ใจเที่ยง (2540, หน้า 7) ที่กล่าวว่า วิธีสอนปกติ เป็นวิธีสอนที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด โดยมีครูเป็นผู้เล่า บรรยาย หรืออธิบายสิ่งที่ต้องการสอนให้แก่แก่นักเรียน ดังนั้นจึงทำผู้เรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบปกติมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

สรุปได้ว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบ 4MAT มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีและวรรณกรรม เรื่อง พระบรมราโชวาทสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีและวรรณกรรมในบทเรียน เรื่อง พระบรมราโชวาท ของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบ 4MAT และวิธีสอนแบบปกติ ก่อนเรียนสูงกว่าหลังเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยข้อสังเกตพบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบ 4MAT มีความกระตือรือร้น ให้ความสนใจบทเรียนมากกว่ากลุ่มที่เรียนด้วยวิธีสอนแบบปกติ เพราะการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบ 4MAT มีกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเองในทุกขั้นตอน ได้มีโอกาสเรียนรู้แบบร่วมมือกับเพื่อน ได้คิดวิเคราะห์ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน จึงทำให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้ดีกว่าและมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยวิธีสอนแบบปกติ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ครูผู้สอนควรศึกษาแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอน 4MAT ให้เข้าใจและนำไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับธรรมชาติวิชา เนื้อหาและกลุ่มผู้เรียน
2. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบ 4MAT ควรออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ให้มีความหลากหลาย เพื่อไม่ให้ผู้เรียนเกิดความเบื่อหน่าย และทำให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้น สนใจให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมอย่างต่อเนื่องจนสิ้นสุดกระบวนการ
3. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบ 4MAT มีขั้นตอนการปฏิบัติที่ค่อนข้างมาก และแต่ละขั้นตอนต้องใช้เวลาในการทำกิจกรรมค่อนข้างมาก ดังนั้นครูผู้สอนต้องคอยกระตุ้นให้ผู้เรียนกระตือรือร้น และรักษาเวลาในการทำกิจกรรมในแต่ละขั้นเพื่อให้สามารถดำเนินกิจกรรมได้ครบทุกขั้นตอนกระบวนการตามที่ระบุไว้ หรืออาจจะปรับขยายเวลาให้เหมาะสมกับกิจกรรมและสภาพผู้เรียนแต่ละกลุ่ม

เอกสารอ้างอิง

- โชติกา ภาณีผล. (2556). *การวัดและประเมินผลการศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ณัฐฤดี ประสมสุข. (2557). *ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ 4MAT เพื่อพัฒนาการคิดอย่างมีวิจารณญาณในการอ่านวรรณคดีไทยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อการเรียนวรรณคดีไทย สำหรับนักเรียน*

- ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขา หลักสูตรและการสอน. เชียงราย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- ณิรดา เวชญาลักษณ์. (2561). *หลักการจัดการเรียนรู้*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทศนาแจ่มมณี. (2561). *ศาสตร์การสอน องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ*. พิมพ์ครั้งที่ 21. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. กรุงเทพมหานคร: บริษัท แอคทีฟปริ้นท์ จำกัด.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2543). *การวิจัยเบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- บุญเหลือ เทพยสุวรรณ, ม.ล. (2544). *ภาษาไทยวิชาที่ถูกลืม*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์บรรณกิจ.
- พนิตา ทรงเพชรธรรม. (2561). *การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจต่อการเรียนวรรณคดีไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปากับแบบวัฏจักร 4 MAT*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน. ลพบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- รินฤทัย สัจจพันธุ์. (2556). *ความรู้ทั่วไปทางวรรณคดี ตอนที่ 3 วรรณคดีไทย*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สิวพงษ์ ไพรัตน์. (2559). *การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่จัดการเรียนรู้แบบจิ๊กซอว์ (Jigsaw) กับการจัดการเรียนรู้แบบ 4 MAT*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการสอนภาษาไทย. กรุงเทพมหานคร: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- _____. *สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2560). เรียนรู้เข้าใจวรรณคดีไทยของชาติ*. กรุงเทพมหานคร: บริษัทเอกพิมพ์ไท จำกัด.
- สุจริต เพียรชอบ และสายใจ อันธรมพรชัย (2538). *วิธีสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมนึก ภัททิยชนี. (2556). *การวัดผลการศึกษา*. กทม: ประสานการพิมพ์.
- สุวิทย์ มูลคำ. (2550). *กลยุทธ์การสอนคิดวิเคราะห์*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: ภาพพิมพ์.
- อาภรณ์ ใจเที่ยง. (2540). *หลักการสอน*. กรุงเทพมหานคร: โอ เอส พริ้นติ้งเฮาส์.
- Inel, Y. (2018). The Effect of Using the 4 MAT Teaching Method in 6th-Grade SocialStudies Education on the Academic Achievement of Students. *RIGE Review of International Geographical Education Online*. 8(3), 440-458.